

N:o 65.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 20 Maj 1885.
— — — — Andra Kammaren den 20 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående lindring i rustnings- och roteringsbesvärerna äfvensom inom Riksdagen väckta förslag i dithörande ämnen.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 28.)

Till Konungen.

Under förmälan att Eders Kongl. Maj:t beslutat till Riksdagen aflåta proposition med förslag till ny värnpligtslag, har Eders Kongl. Maj:t, för att samtidigt bereda lättnad i de på viss jord hvilande besvär, som utgöras till försvarsverket, uti en till Riksdagen aflåten proposition af den 9 Januari innevarande år föreslagit Riksdagen att, för den händelse Riksdagen godkände förstnämnda proposition, jemväl antaga följande

L a g

angående lindring i rustnings- och roteringsbesvärerna.

§ 1.

I rustnings- och roteringsbesvärerna skall för år 1886 och framgent lindring ega rum med trettio procent af dessa besvärers uppskattade värde, på sätt samt under iakttagande af de särskilda bestämmelser och undantag, som här nedan i denna lag omförmälas.

§ 2.

Vid uppskattning af rustnings- och roteringsbesvärerna för det i § 1 angifna ändamål skola prestationerna för hvarje rusthåll eller rote bestämmas regements- och corpsvis samt vid båtsmanshållet kompani- vis till nedan nämnda värden:

a) å hela rustnings- eller roteringsbesväret:

vid berustade kavalleriet:

för Lifregementets dragoncorps	}			350 kronor.
» Lifregementets husarcorps	}		
» Smålands husarregemente		320	»
» Skånska husarregementet	}	300	»
» Skånska dragonregementet	}		

vid berustade infanteriet:

» Lifregementets grenadiercorps	}			320		»
» Vestgöta regemente	}				
» Andra lifgrenadierregementet		310			»
» Smålands grenadierbataljon		300			»

vid roterade kavalleriet:

för Jemtlands hästjägarecorps (för dubbelrote) 300 kronor.

vid roterade infanteriet:

» Första lifgrenadierregementet	} , .	180 kronor.
» Uplands regemente			
» Vestgötadals »			
» Skaraborgs »	}	170 »
» Vestmanlands »			
» Nerikes »			
» Vermlands »	}	160 »
» Kronobergs »			
» Jönköpings »			
» Dalregementet	}	150 »
» Helsinge regemente			
» Bohusläns »			
» Vesterbottens fältjägarecorps	}	140 »
» Kalmar regemente			
» Elfsborgs »			
» Södermanlands »	}	130 »
» Norrbottens fältjägarecorps			
» Jemtlands »			
» Norra skånska infanterireg:t	}	130 »
» Södra skånska »			

för de med ny ordinarie rotering till hälften emot annan roterad jord belagda hemman och lägenheter inom de f. d. privilegierade jernbergslagen:

hälften af hvad här ofvan är utsatt för det regemente, till hvilket de äro indelta, eller inom hvars stånd de äro belägna;

vid berustade båtsmanshället:

för Blekinge 1:a—6:te kompani	110 kronor.
» Södra Möre 1:a—3:dje »	100 »

Bih. till Riksd. Prot. 1885. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 15 Häft. 2

vid roterade båtsmanshållet:

för Tjusts kompani	}		
» Gotlands 1:a och 2:a kompani			
» Södermanlands 1:a och 2:a »			
» Södra Roslags 1:a och 2:a »			
» Norra Roslags 1:a och 2:a »			
» Norrlands 3:e och 4:e »			
» öfriga båtsmanskompanier		120	»
» frälseroteringen i Blekinge och Södra Møre		130	»
» utsockne frälsehemman i Halland (half vakansafgift)		60	»
» städernas båtsmanshåll		110	»

b) å skyldigheten att hålla karl:

» Lifregementets dragoncorps	}		
» Lifregementet husarcorps			
» Smålands hussarregemente			
» Skånska husarregementet	}		
» Skånska dragonregementet			
» Jemtlands hästjägarecorps			
		180	»
		150	»
		130	»

c) å skyldigheten att hålla karl med beklädnad, remtyg och bevärning:

» Lifregementets grenadiercorps	}		
» Vestgöta regemente			
» Andra lifgrenadierregementet			
» Smålands grenadierbataljon			
		200	»
		190	»
		180	»

§ 3.

För soldatrotarne inom Särna, Idre och Hede byalag i Kopparbergs län, båtsmansrotarne på Visingsö och de nio båtsmansrotar i Kalmar län, för hvilka presterskapet mot eftergift af sina utlagor erlägger vakansafgift, beräknas lindringen å samma belopp, hvarmed vakansafgifterna för dessa rotar nu utgöras.

§ 4.

För de med ny ordinarie rotering eller med ny båtsmansindelning belagda hemman och lägenheter äfvensom för städernas båtsmanshåll komma från och med år 1886 vakansafgifterna att utgöras enligt de värdebelopp, som i § 2 mom. a) äro för hvarje fall bestämda, med tillgodonjutande å samma belopp af den i § 1 stadgade lindring.

§ 5.

Såsom villkor för åtnjutande af ifrågavarande lindring skall gälla:

1:o) att de till statsverket indragna ränte- och tiondeanslag samt de afskrifna räntor, för hvilka ersättning till rusthåll och rotar nu utbetalas, vare sig efter årlig markegång eller tioårig medelmarkegång, skola omsättas till penningar efter medeltalet af 1874—1883 årens medelmarkegångspris; och att det sålunda uppkommande belopp med tillagd forsellönersättning, der sådan hittills förekommit, varder för hvarje rusthåll eller rote sammanfördt med det till rusthållet eller roten eljest från statsverket utgående penningeanslag, hvarefter ifrågavarande sammanlagda statsanslag såsom rustnings- eller roteringsunderstöd årligen med oförändradt belopp till vederbörande utbetalas;

2) att den ersättning för indragen kronotiondespanmål, som utgår till soldaterna vid Södermanlands regemente, skall omsättas till penningar, på sätt i nästföregående moment sägs, och med tillagd forsellön årligen utbetalas med oförändradt belopp, dock att de soldater, som antagits, innan beslutet härom varder offentliggjordt, bibehållas vid rättigheten att, om de så önska, under sin tjenstetid uppbära ifrågavarande ersättning enligt de bestämmelser, som härom nu äro gällande;

3:o) att de till Jemtlands roteringskassa och pensionskassorna vid de skånska infanteriregementena i spanmål utgående anslag likaledes omsättas till penningar enligt de under mom. 1 af denna paragraf meddelade föreskrifter och sedermera till kassorna årligen utbetalas med oförändradt belopp;

4:o) att det skall åligga de rusthållare vid infanteriet, hvilka utgöra besväret effektivt, att, emot befrielse från skyldigheten att anskaffa och underhålla beklädnads-, remtyg- och beväringspersedlar, dels till staten under eganderätt öfverlemna af rusthållarne anskaffade motsvarande persedlar, till det antal och i det skick, som för godkän-

nande vid generalmönstring erfordras, och dels att till staten såsom ersättning för nämnda besvärs upphörande årligen erlägga 23 kronor för hvarje nummer;

5:o) att vakansafgifterna ej mindre af de på tioårig vakans ställda båtsmansrusthållen i Blekinge län och i Södra Møre härad af Kalmar län, än ock af utsockne frälsheemmanen i Halland utgöras enligt de i § 2 bestämda värdebellopp med den nedsättning, som af lindringen varder en följd;

6:o) att de här ofvan i § 3 omförmälda rotevakansafgifter, som af Särna, Idre och Hede byalag nu utgöras till Elfdals socknemän i Kopparbergs län, indragas till statsverket emot befrielse för socknemännen från skyldigheten att vid inträffande krig anskaffa de soldater, för hvilka ifrågavarande afgifter utgå; och

7:o) att hvarje med rusthåll eller rote upprättadt vakanskontrakt, hvilket antingen i följd af uppsägning eller eljest på grund af bestämmelse i kontraktet skolat upphöra under loppet af år 1886 eller derefter följande år, förblifver gällande intill slutet af det kalenderår, under hvilket kontraktet eljest skulle gått till ända.

§ 6.

Vid bestämmande af det belopp, hvarmed lindring bör rusthåll eller rote tillgodokomma, skall följande iakttagas:

A) *Beträffande effektiva rusthåll och rotar.*

Rusthåll eller rote, som icke åtnjuter understöd, erhåller lindring med trettio procent af fulla värdet å rustningen eller roteringen, sådant samma värde i § 2 mom. a) blifvit bestämdt, hvaremot för rusthåll eller rote, som är i åtnjutande af understöd, hvarom i § 5 mom. 1 förmåles, lindringen skall utgöra trettio procent af allenast det belopp, hvarmed nyssnämnda värde å rustningen eller roteringen öfverstiger understödet; kunnande, der understödet skulle uppgå till lika belopp med eller öfverstiga besvärets värde, sådan lindring, som i denna lag afses, icke ifrågakomma.

B) *Beträffande helvakanta rusthåll och rotar vid kavalleriet, vakanta rotar vid infanteriet samt vakanta rusthåll och rotar vid båtsmanshället.*

1:o) Der vakansafgiften, med inberäkning deri jemväl af tross-passevolansafgiften, då sådan utgår, är lika stor med eller större än det här ofvan i § 2 mom. a) bestämda värde å rustningen eller roteringen, skall lindring tillgodokomma rusthåll eller rote, som icke åtnjuter understöd, med trettio procent af vakansafgiftens eller nämnda afgifters sammanlagda belopp, men rusthåll eller rote, som är i åtnjutande af understöd, endast med trettio procent af det belopp, hvarmed vakansafgiften eller summan af berörda afgifter öfverstiger understödet; och kommer alltså, der understödet uppgår till lika belopp med eller öfverstiger afgifterna, lindring, hvarom i denna lag är fråga, icke att ega rum.

2:o) Der vakansafgiften, med inberäkning deri jemväl af tross-passevolansafgiften, då sådan utgår, är lägre än det i § 2 mom. a) satta värde å rustningen eller roteringen, skall den lindring, som, enligt hvad här ofvan är stadgadt, skolat tillkomma rusthället eller roten, om besväret varit effektivt, minskas med skilnaden mellan nyssnämnda värde och afgiftsbeloppet, men skulle denna skilnad vara lika stor med eller större än berörda lindring, kommer, så länge detta förhållande fortfar, någon lättnad i rustningen eller roteringen enligt denna lag icke att ega rum.

C) *Beträffande halfvakanta rusthåll och rotar vid kavalleriet och vakanta rusthåll vid infanteriet.*

1:o) Der vakansafgiften för karl, och vid infanteriet jemväl för beklädnad, remtyg och beväpning, är lika stor med det i § 2 mom. b) eller c) bestämda värde, skall lindring tillgodokomma rusthåll eller rote i de fall och efter enahanda beräkningsgrund, som här ofvan angående effektiva rusthåll och rotar stadgas.

2:o) Der vakansafgiften för karl, och vid infanteriet jemväl för beklädnad, remtyg och beväpning, är lägre än det i § 2 mom. b) eller c) bestämda värde, skall den lindring, som, enligt hvad här ofvan är stadgadt, skolat tillkomma rusthället eller roten, om besväret varit effektivt, minskas med skilnaden mellan nyssnämnda värde och afgift, men är denna skilnad lika stor med eller större än berörda lindring,

kommer, så länge detta förhållande fortfar, någon lättnad i rustningen och roteringen enligt denna lag icke att ega rum.

3:o) Der vakansafgiften för karl, och vid infanteriet äfven för beklädnad, remtyg och beväpning, är större än det i § 2 mom. b) eller c) bestämda värde, skall öfverskottet tilläggas värdet å hela rustnings- eller roteringsbesväret och lindring å summan häraf, efter afdrag af understödet, der sådant utgår, tillgodokomma rusthållet eller roten i öfverensstämmelse med hvad här ofvan angående effektiva rusthåll och rotar är stadgadt.

§ 7.

Rustnings- eller roteringsskyldighet, som fullgöres medelst hingsthållning eller genom erläggande af tillfällig vakansafgift, skall vid beräkning af lindring anses lika med effektiv rustning eller rotering.

§ 8.

Vid beräkning af lindring för de rotar, som äro delaktige i Jemtlands roteringskassa eller Vestmanlands knektelegomedelskassa, skall såsom understöd anses icke allenast det understöd af statsmedel, som af rotarne omedelbart tillgodnjutes, utan äfven den på en hvar af dem belöpande andel i de till nämnda kassor utgående statsanslag, hvilka anslag, oberoende deraf att de framgent såsom hittills endast medelbart komma rotehållarne till godo, skola i och för den nu ifrågasvarande beräkningen sålunda uppdelas, att af anslaget till Jemtlands roteringskassa hvarje kavallerinummer påføres dubbelt mot infanterinummer, och att anslaget till Vestmanlands knektelegomedelskassa delas lika å samtliga de till understöd derifrån berättigade rotar.

§ 9.

I fråga om lindring för de Göteborgs stad anslagna rotar inom Säfvedals härad skall gälla hvad här ofvan blifvit stadgadt beträffande de till Elfsborgs regemente hörande rotar, och skola de afgifter, Göteborgs stad för närvarande uppbär af förstnämnda rotar, tills vidare fortfarande staden tillfalla; ankommande det på särskild utredning, huru

vida samma afgifter böra till statsverket indragas och om i sådant fall staden må anses berättigad till ersättning för förlusten af berörda förmån.

§ 10.

Den lindring, hvarom här ofvan förmäles, skall af rusthåll och rotar, hvilkas vakansafgifter ingå till statsverket, tillgodonjutas medelst afkortning å vakansafgiften, samt af öfriga rusthåll och rotar erhållas medelst utbetalning till hvarje af ett lindringen motsvarande belopp.

I afseende å tid och ställe för denna utbetalning, så ock för utbetalningen af det understöd, som utgår enligt § 5 mom. 1, skall gälla hvad i Kongl. förordningen den 23 Juli 1869 samt Kongl. kungörelsen den 5 Oktober 1871 är stadgad i fråga om utbetalning af ersättning för indragna ränte- och tiondeanslag, som åtnjutas i och för fullgörande af något besvär.

§ 11.

Hemman eller lägenhet, som framdeles underkastas ordinarie rotering, skall vid utgörande af detta besvär njuta lindring i öfverensstämmelse med hvad här förut är stadgad.

Slutligen har Eders Kongl. Maj:t, i händelse Riksdagen komme att bifalla hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit, äskat Riksdagens medgifvande, att de ytterligare bestämmelser, som vid tillämpningen af Eders Kongl. Maj:ts och Riksdagens beslut angående lindring i rustnings- och roteringsbesvären kunde finnas erforderliga, måtte af Eders Kongl. Maj:t få meddelas.

Riksdagen, som i sammanhang med Eders Kongl. Maj:ts omförmälda framställning tagit i öfvervägande jemväl andra inom Riksdagen väckta förslag i hithörande ämnen, har beträffande de särskilda bestämmelser, som i de 11 paragraferna af förenämnda lag, angående lindring i rustnings- och roteringsbesvären, finnas intagna, icke haft annat att erinra än att, i öfverensstämmelse med Riksdagens vid behandlingen af fjerde hufvudtiteln fattade beslut i fråga om den ersättning, som af rusthållare vid infanteriet bör erläggas för befrielsen från skyldigheten att anskaffa och underhålla beklädnads- och beväringss-

persedlar, berörda ersättning, som i 5 § af ifrågavarande lag föreslagits till 23 kronor för hvarje rusthållsnummer, ansetts böra bestämmas att utgå med 20 kronor för hvarje nummer; hvarjemte Riksdagen, som, på sätt här nedan omförmäles, ansett statsverket böra öfvertaga den rust- och rotehållare åliggande skyldigheten att anskaffa båtsmansbeklädnads-persedlarne, funnit en minskning i vissa fall böra ega rum uti de värden, hvartill rustnings- och roteringsbesvärerna vid båtmanshållet enligt 2 § af samma lag uppskattats.

Inom Riksdagen har förslag väckts, att Riksdagen måtte besluta, att utöfver reservationsanslaget för anskaffande och underhåll af de till båtsmansbeklädnaden hörande s. k. småpersedlarne och kappsäcken måtte beviljas 35,000 kronor i och för statsverkets öfvertagande från och med 1886 af den rust- och rotehållare vid båtmanshållet åliggande skyldighet att anskaffa *båtsmansbeklädnads-persedlar*, under vilkor att staten samtidigt erhöles fri dispositionsrätt till i bruk varande, af rust- och rotehållare anskaffade, motsvarande persedlar, och att detta anslag måtte, om så lämpligen kunde ske, sammanföras med förstnämnda anslag och anslaget till beklädnad åt sjömans- och skeppsgossecorpserna.

Sedan Rikets Ständer vid 1848 års riksdag medgifvit, att kronan på vissa vilkor skulle öfvertaga den s. k. större båtsmansbeklädnaden, har Eders Kongl. Maj:t genom särskilda förordningar af den 22 December nämnda år och den 12 Mars 1875 fastställt de grunder, efter hvilka aftal må träffas om denna beklädnads öfvertagande af kronan; och hafva numera samtliga båtsmansnummer allt sedan år 1877 ingått kontrakt i sådant afseende.

Vid 1884 års riksmöte beslöt Riksdagen, dels att statsverket utan någon ersättning af vederbörande rusthållare skulle från och med innevarande år med vissa förbehåll öfvertaga skyldigheten att anskaffa och underhålla ej mindre beklädnads-, beväringss-, remtygs- samt häst- och sadelmunderingspersedlar vid rusthållskavalleriet, under förutsättning att för framtiden ett för ändamålet tillräckligt anslag af Riksdagen blefve beviljadt, än äfven de till båtmanshållet hörande s. k. småpersedlarne och kappsäcken under enahanda vilkor, att den sålunda beredda lindring komme att fortfara endast så länge ett det upphäfdade åliggandet motsvarande statsanslag af Riksdagen anvisades.

I öfverensstämmelse med nästlidet års Riksdags beslut angående berörda lättnader har Riksdagen ansett sig nu böra bifalla den föreslagna befrielsen för rust- och rotehållare vid båtmanshållet att bekosta båtsmansbeklädnaden. Något särskildt anslag för statens öfvertagande af denna skyldighet, såsom föreslagits, är dock icke erforderligt, enär

utgifterna för den större båtsmansbeklädningen fortfarande, som hittills, synas böra utgå från det å femte hufvudtiteln uppförda anslaget till beklädning åt sjömans- och skeppsgossecorpserna, hvilket anslag under innevarande riksdag förändrats från »förslagsanslag, högst», till reservationsanslag och uppförts till belopp af 287,500 kronor. Deremot bör det under titel båtsmansbeklädnadsmedel bland statsverkets inkomster upptagna belopp, 35,000 kronor, ur riksstaten uteslutas; och kommer Riksdagen att i sammanhang med inkomstberäkningen i särskild skrifvelse härom meddela yttrande.

Tillika har Riksdagen funnit sig böra, på sätt vid de af nästlidet års Riksdag beslutade likartade lindringar egde rum, såsom vilkor för ifrågavarande lindring föreskrifva, att den skall fortfara endast så länge medel, motsvarande det upphörda åliggandet, af Riksdagen för ändamålet anvisas. Hvad deremot vidkommer det för statens öfvertagande af skyldigheten att anskaffa båtsmansbeklädningen föreslagna vilkor, att staten skulle erhålla fri dispositionsrätt till i bruk varande, af rust- och rothållare anskaffade motsvarande persedlar, torde, då samtliga båtsmansnummer ingått kontrakt om beklädningens öfvertagande af kronan, och persedlarne alltså numera anskaffas af kronan, någon särskild bestämmelse i detta afseende icke vara af nöden.

Såsom ofvan meddelats, skulle bifall till den föreslagna befrielsen för båtsmanshållet från att anskaffa och underhålla den s. k. större beklädningen föranleda minskning i de värden, hvartill rustnings- och roteringsbesvärerna vid båtsmanshållet uppskattats. Enligt protokollet öfver landtförvarsärenden den 9 sistlidne Januari har af Statsrådet och Chefen för Landtförvarsdepartementet, i fråga om värdet af rustningen och roteringen, erinrats, att Eders Kongl. Maj:t i propositionen till 1883 års Riksdag angående afskrifning af, bland annat, rustnings- och roteringsbesvärerna föreslagit visst för hvarje regemente, corps eller båtsmanskompani gemensamt värde å prestationerna för hvarje rusthåll eller rote; och dessa värden hade ansetts böra antagas äfven för den nu ifrågavarande lindringen, dock med de förändringar deri, som af sedermera inträffade omständigheter påkallades. Eders Kongl. Maj:t hade nemligen, i anledning af Riksdagens skrifvelse den 11 Maj 1884 angående vissa lättnader i rustnings- och roteringsbesvärerna, den 21 November samma år förordnat, bland annat, att statsverket skulle utan någon ersättning af vederbörande rusthållare från och med år 1885 med vissa förbehåll öfvertaga skyldigheten att anskaffa och underhålla de till båtsmansbeklädningen hörande s. k. småpersedlarne och kapp-

säcken. Med afseende härå, och under antagande att Riksdagen beviljade erforderliga medel till ifrågavarande persedlars anskaffning och underhåll, borde naturligtvis en mot berörda lättnad i rustningsbesväret ungefärligen svarande nedsättning i ofvannämnda, år 1883 antagna värden ega rum, och då den afgift för småpersedlarne och kappsäcken, som af rusthållarne vid båtsmanshållet enligt markegång senast erlagts, uppgått till närmare 10 kronor per nummer, borde det hvarje båtsmansrusthåll åliggande besvär åsättas ett värde, vid kompanierna i Blekinge af 110 kronor och vid kompanierna i Södra Möre af 100 kronor. Deremot, och enär den utgift för småpersedlarne och kappsäcken, som senast drabbat båtsmansrotarne, för år beräknad, ej uppgått till mer än högst 4 kronor 77 öre och lägst 3 kronor 11 öre per nummer, syntes den lättnad, som genom befrielse från ifrågavarande skyldighet kommit båtsmansrotarne till del, vara allt för obetydlig att kunna föränleda någon förändring i de år 1883 antagna värdena å båtsmansroteringen.

Hvad nu först beträffar det berustade båtsmanshållet, har, enligt hvad Riksdagen inhemtat, den afgift, som jemlikt 1875 års förordning erlägges af rusthållare för statens öfvertagande af den större beklädningen, utgjorts för år 1883 inom Blekinge län med 9 kronor 90 öre och vid kompanierna i Södra Möre med 1 krona 82 öre. Riksdagen har derföre ansett det uppskattade värdet vid berustade båtsmanshållet för Blekinge 1:sta—6:te kompani, hvilket värde af Eders Kongl. Maj:t, efter minskning med 10 kronor på grund af befrielsen från småpersedlarnes anskaffande, upptagits till 110 kronor, böra, med afseende å befrielsen från ersättningen för den större beklädningens presterande, nedsättas med ytterligare 10 kronor, eller till 100 kronor, hvaremot den ringa afgift, som för nämnda ändamål erlägges vid det berustade båtsmanshållet för Södra Möres 1:sta—3:dje kompani, icke synes föränleda minskning i det af Eders Kongl. Maj:t för dessa kompanier antagna värde af 100 kronor. I afseende å de afgifter, som vid båtsmansroteringen erläggas för beklädningen, hafva, för så vidt Riksdagen kunnat inhemta, dessa inom olika delar af landet under år 1883 utgått med skilda belopp, vexlande emellan lägst 3 kronor 27 öre och högst 10 kronor 26 öre. Dessa belopp synas visserligen väsentligen olika; men den afgift, som i detta hänseende erlagts, har i allmänhet uppgått till 7 å 8 kronor. Om nu härtill lägges den upphörda utgiften för de s. k. småpersedlarne, hvilken utgift, enligt hvad ofvan meddelats, beräknats till högst 4 kronor 77 öre och lägst 3 kronor 11 öre, torde lättnaderna i båtsmansroteringsbesvären i allmänhet kunna upptagas i värde till

omkring 10 kronor, och alltså hvart och ett af de beräknade värdena vid roterade båtsmanshållet nedsättas med enahanda belopp, eller 10 kronor. — För utsockne frälsehemmanen i Halland erlägges enligt Kongl. kungörelsen den 18 April 1854 rotevakansafgift till hälften af det belopp, hvartill rotevakansafgiften för båtsman i länet utgår; och med afseende härå skulle ersättningen för den större beklädnadens anskaffande, hvilken, så vidt Riksdagen kunnat inhemta, af effektiva rotar inom länet utgjorts med 7 kronor 75 öre, synas böra för nämnda frälsehemman beräknas till hälften af berörda belopp; men då samtliga de värden, hvartill rustnings- och roteringsbesvärerna uppskattats, ansetts böra upptagas i jemna tiotal, har Riksdagen icke funnit lämpligt att i detta fall härifrån göra undantag, utan nedsatt det uppskattade värdet å roteringsbesväret jemväl för dessa hemman med 10 kronor, eller från 60 till 50 kronor.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt har Riksdagen, som i särskild skrifvelse hos Eders Kongl. Maj:t anmäler sitt beslut i anledning af Eders Kongl. Maj:ts för Riksdagen framlagda förslag om ny värnpligtslag, *dels* beslutat, att rust- och rotehållare vid båtsmanshållet från och med år 1886 befrias från utgörande af den afgift till kronan, de enligt kontrakt äro förpligtade att utgifva såsom ersättning för kronans öfvertagande af skyldigheten att anskaffa och underhålla den s. k. större båtsmansbeklädnaden, med vilkor att den rust- och rotehållare sålunda beredda lindring kommer att fortfara endast så länge motsvarande medel af Riksdagen för ändamålet anvisas; *dels* antagit följande

L a g

angående lindring i rustnings- och roteringsbesvärerna.

§ 1.

I rustnings- och roteringsbesvärerna skall för år 1886 och framgent lindring ega rum med trettio procent af dessa besvärers uppskattade värde, på sätt samt under iakttagande af de särskilda bestämmelser och undantag, som här nedan i denna lag omförmälas.

§ 2.

Vid uppskattning af rustnings- och roteringsbesvären för det i § 1 angifna ändamål skola prestationerna för hvarje rusthåll eller rote bestämmas regements- och corpsvis samt vid båtsmanshållet kompanivis till nedan nämnda värden:

a) å hela rustnings- eller roteringsbesväret:

vid berustade kavalleriet:

för Lifregementets dragoncorps	}	350 kronor.
» Lifregementets husarcorps			
» Smålands husarregemente	}	320 »
» Skånska husarregementet			
» Skånska dragonregementet			

vid berustade infanteriet:

» Lifregementets grenadiercorps	}	320 »
» Vestgöta regemente			
» Andra lifgrenadierregementet	}	310 »
» Smålands grenadierbataljon			

vid roterade kavalleriet:

» Jemtlands hästjägarecorps (för dubbelrote)	300 »
--	-----------	-------

vid roterade infanteriet:

» Första lifgrenadierregementet	}	180 »
» Uplands regemente			
» Vestgötadals »	}	170 »
» Skaraborgs »			
» Vestmanlands »			
» Nerikes »			
» Vermlands »			

för Kronobergs regemente	}	
» Jönköpings »		
» Dalregementet		
» Helsinges regemente	 150 kronor.
» Bohus läns »		
» Vesterbottens fältjägarecorps		
» Kalmar regemente		
» Elfsborgs regemente		140 »
» Södermanlands regemente		
» Norrbottens fältjägarecorps		
» Jemtlands » 130 »	
» Norra skånska infanterireg:t		
» Södra skånska »		

för de med ny ordinarie rotering till hälften emot annan roterad jord belagda hemman och lägenheter inom de f. d. privilegierade jernbergslagen:

hälften af hvad här ofvan är utsatt för det regemente, till hvilket de äro indelta, eller inom hvars stånd de äro belägna;

vid berustade båtsmanshållet:

för Blekinge 1:sta—6:te kompani	100 kronor.
» Södra Möre 1:sta—3:dje »	100 »

vid roterade båtsmanshållet:

för Tjusts kompani	}	
» Gotlands 1:a och 2:a kompani		
» Södermanlands 1:a och 2:a »		
» Södra Roslags 1:a och 2:a »	 120 »
» Norra Roslags 1:a och 2:a »		
» Norrlands 3:e och 4:e »		
» öfriga båtsmanskompanier		110 »
» frälseroteringen i Blekinge och Södra Möre		120 »
» utsockne frälsehemman i Halland (half vakansafgift)		50 »
» städernas båtsmanshåll		100 »

b) å skyldigheten att hålla karl:

för Lifregementets dragoncorps	}	180 kronor.
» Lifregementets husarcorps			
» Smålands husarregemente	}	150 »
» Skånska husarregementet			
» Skånska dragonregementet			
» Jemtlands hästjägarecorps	}	130 »

c) å skyldigheten att hålla karl med beklädnad, remtyg och bevärning:

» Lifregementets grenadiercorps	}	200 kronor.
» Vestgöta regemente			
» Andra lifgrenadierregementet	}	190 »
» Smålands grenadierbataljon			
			180 »

§ 3.

För soldatrotarne inom Särna, Idre och Hede byalag i Kopparbergs län, båtsmansrotarne på Visingsö och de nio båtsmansrotar i Kalmar län, för hvilka presterskapet mot eftergift af sina utlagor erlägger vakansafgift, beräknas lindringen å samma belopp, hvarmed vakansafgifterna för dessa rotar nu utgöras.

§ 4.

För de med ny ordinarie rotering eller med ny båtsmansindelning belagda hemman och lägenheter äfvensom för städernas båtsmanshåll komma från och med år 1886 vakansafgifterna att utgöras enligt de värdebelopp, som i § 2 mom. a) äro för hvarje fall bestämda, med tillgodonjutande å samma belopp af den i § 1 stadgade lindring.

§ 5.

Såsom vilkor för åtnjutande af ifrågavarande lindring skall gälla:
1:o) att de till statsverket indragna ränte- och tiondeanslag samt

de afskrifna räntor, för hvilka ersättning till rusthåll och rotar nu utbetalas, vare sig efter årlig markegång eller tioårig medelmarkegång, skola omsättas till penningar efter medeltalet af 1874—1883 årens medelmarkegångspris; och att det sålunda uppkommande belopp med tillagd forsellönsersättning, der sådan hittills förekommit, varder för hvarje rusthåll eller rote sammanfördt med det till rusthållet eller roten eljest från statsverket utgående penningeanslag, hvarefter ifrågavarande sammanlagda statsanslag såsom rustnings- eller roteringsunderstöd årligen med oförändradt belopp till vederbörande utbetalas;

2:o) att den ersättning för indragen kronotiondespanmål, som utgår till soldaterna vid Södermanlands regemente, skall omsättas till penningar, på sätt i nästföregående moment sägs, och med tillagd forsellön årligen utbetalas med oförändradt belopp, dock att de soldater, som antagits innan beslutet härom varder offentliggjordt, bibehållas vid rättigheten att, om de så önska, under sin tjenstetid uppbära ifrågavarande ersättning enligt de bestämmelser, som härom nu äro gällande;

3:o) att de till Jemtlands roteringskassa och pensionskassorna vid de skånska infanteriregementena i spanmål utgående anslag likaledes omsättas till penningar enligt de under mom. 1 af denna paragraf meddelade föreskrifter och sedermera till kassorna årligen utbetalas med oförändradt belopp;

4:o) att det skall åligga de rusthållare vid infanteriet, hvilka utgöra besväret effektivt, att, emot befrielse från skyldigheten att anskaffa och underhålla beklädnads-, remtyggs- och beväringssersedlar, dels till staten under eganderätt öfverlemna af rusthållarne anskaffade motsvarande persedlar, till det antal och i det skick, som för godkännande vid generalmönstring erfordras, och dels att till staten såsom ersättning för nämnda besvärs upphörande årligen erlægga 20 kronor för hvarje nummer;

5:o) att vakansafgifterna ej mindre af de på tioårig vakans ställda båtsmansrusthållen i Blekinge län och i Södra Møre härad af Kalmar län, än ock af utsockne frälsehemmanen i Halland utgöras enligt de i § 2 bestämda värdebelopp med den nedsättning, som af lindringen varder en följd;

6:o) att de här ofvan i § 3 omförmälda rotevakansafgifter, som af Särna, Idre och Hede byalag nu utgöras till Elfdals socknemän i Kopparbergs län, indragas till statsverket emot befrielse för socknemännen från skyldigheten att vid inträffande krig anskaffa de soldater, för hvilka ifrågavarande afgifter utgå; och

7:o) att hvarje med rusthåll eller rote upprättadt vakanskontrakt,

hvilket antingen i följd af uppsägning eller eljest på grund af bestämmelse i kontraktet skolat upphöra under loppet af år 1886 eller derefter följande år, förblifver gällande intill slutet af det kalenderår, under hvilket kontraktet eljest skulle gått till ända.

§ 6.

Vid bestämmande af det belopp, hvarmed lindring bör rusthåll eller rote tillgodokomma, skall följande iakttagas:

A) *Beträffande effektiva rusthåll och rotar.*

Rusthåll eller rote, som icke åtnjuter understöd, erhåller lindring med trettio procent af fulla värdet å rustningen eller roteringen, sådant samma värde i § 2 mom. a) blifvit bestämdt, hvaremot för rusthåll eller rote, som är i åtnjutande af understöd, hvarom i § 5 mom. 1 förmåles, lindringen skall utgöra trettio procent af allenast det belopp, hvarmed nyssnämnda värde å rustningen eller roteringen öfverstiger understödet; kunnande, der understödet skulle uppgå till lika belopp med eller öfverstiga besvärets värde, sådan lindring, som i denna lag afses, icke ifrågakomma.

B) *Beträffande helvakanta rusthåll och rotar vid kavalleriet, vakanta rotar vid infanteriet samt vakanta rusthåll och rotar vid båtsmanshållet.*

1:o) Der vakansafgiften, med inberäkning deri jemväl af trosspassevolansafgiften, då sådan utgår, är lika stor med eller större än det här ofvan i § 2 mom. a) bestämda värde å rustningen eller roteringen, skall lindring tillgodokomma rusthåll eller rote, som icke åtnjuter understöd, med trettio procent af vakansafgiftens eller nämnda afgifters sammanlagda belopp, men rusthåll eller rote, som är i åtnjutande af understöd, endast med trettio procent af det belopp, hvarmed vakansafgiften eller summan af berörda afgifter öfverstiger understödet; och kommer alltså, der understödet uppgår till lika belopp med eller öfverstiger afgifterna, lindring, hvarom i denna lag är fråga, icke att ega rum.

2:o) Der vakansafgiften, med inberäkning deri jemväl af trosspassevolansafgiften, då sådan utgår, är lägre än det i § 2 mom. a) satta värde å rustningen eller roteringen, skall den lindring, som, enligt hvad här ofvan är stadgadt, skolat tillkomma rusthållet eller roten, om besväret varit effektivt, minskas med skilnaden mellan nyssnämnda värde och afgiftsbeloppet, men skulle denna skilnad vara lika stor med eller större än berörda lindring, kommer, så länge detta förhållande fortfar, någon lättnad i rustningen eller roteringen enligt denna lag icke att ega rum.

C) *Beträffande halfvakanta rusthåll och rotar vid kavalleriet och vakanta rusthåll vid infanteriet.*

1:o) Der vakansafgiften för karl, och vid infanteriet jemväl för beklädnad, remtyg och beväpning, är lika stor med det i § 2 mom. b) eller c) bestämda värde, skall lindring tillgodokomma rusthåll eller rote i de fall och efter enahanda beräkningsgrund, som här ofvan angående effektiva rusthåll och rotar stadgas.

2:o) Der vakansafgiften för karl, och vid infanteriet jemväl för beklädnad, remtyg och beväpning, är lägre än det i § 2 mom. b) eller c) bestämda värde, skall den lindring, som enligt hvad här ofvan är stadgadt skolat tillkomma rusthållet eller roten, om besväret varit effektivt, minskas med skilnaden mellan nyssnämnda värde och afgift, men är denna skilnad lika stor med eller större än berörda lindring, kommer, så länge detta förhållande fortfar, någon lättnad i rustningen och roteringen enligt denna lag icke att ega rum.

3:o) Der vakansafgiften för karl, och vid infanteriet äfven för beklädnad, remtyg och beväpning, är större än det i § 2 mom. b) eller c) bestämda värde, skall öfverskottet tilläggas värdet å hela rustnings- eller roteringsbesväret och lindring å summan häraf, efter afdrag af understödet, der sådant utgår, tillgodokomma rusthållet eller roten i öfverensstämmelse med hvad här ofvan angående effektiva rusthåll och rotar är stadgadt.

§ 7.

Rustnings- eller roteringsskyldighet, som fullgöres medelst hingsthållning eller genom erläggande af tillfällig vakansafgift, skall vid beräkning af lindring anses lika med effektiv rustning eller rotering.

§ 8.

Vid beräkning af lindring för de rotar, som äro delaktige i Jemtlands roteringskassa eller Vestmanlands knektelegomedelskassa, skall såsom understöd anses icke allenast det understöd af statsmedel, som af rotarne omedelbart tillgodonjutes, utan äfven den på en hvar af dem belöpande andel i de till nämnda kassor utgående statsanslag, hvilka anslag, oberoende deraf att de framgent såsom hittills endast medelbart komma rotehållarne till godo, skola i och för den nu ifrågasvarande beräkningen sålunda uppdelas, att af anslaget till Jemtlands roteringskassa hvarje kavallerinumner påföres dubbelt mot infanterinumner, och att anslaget till Vestmanlands knektelegomedelskassa delas lika å samtliga de till understöd derifrån berättigade rotar.

§ 9.

I fråga om lindring för de Göteborgs stad anslagna rotar inom Säfvedals härad skall gälla hvad här ofvan blifvit stadgadt beträffande de till Elfsborgs regemente hörande rotar, och skola de afgifter, Göteborgs stad för närvarande uppbär af förstnämnda rotar, tills vidare fortfarande staden tillfalla; ankommande det på särskild utredning, huru vida samma afgifter böra till statsverket indragas och om i sådant fall staden må anses berättigad till ersättning för förlusten af berörda förmån.

§ 10.

Den lindring, hvarom här ofvan förmäles, skall af rusthåll och rotar, hvilkas vakansavgifter ingå till statsverket, tillgodonjutas medelst afkortning å vakansavgiften, samt af öfriga rusthåll och rotar erhållas medelst utbetalning till hvarje af ett lindringen motsvarande belopp.

I afseende å tid och ställe för denna utbetalning, så ock för utbetalningen af det understöd, som utgår enligt § 5 mom. 1, skall gälla hvad i Kongl. förordningen den 23 Juli 1869 samt Kongl. kungörelsen den 5 Oktober 1871 är stadgadt i fråga om utbetalning af ersättning

för indragna ränte- och tiondeanslag, som åtnjutas i och för fullgörande af något besvär.

§ 11.

Hemman eller lägenhet, som framdeles underkastas ordinarie rotering, skall vid utgörande af detta besvär njuta lindring i öfverensstämmelse med hvad här förut är stadgadt.

Riksdagen har vidare medgifvit, att de ytterligare bestämmelser, som vid tillämpningen af ifrågavarande lindring i rustnings- och roteringsbesvären kunna finnas erforderliga, må af Eders Kongl. Maj:t meddelas.

Med undersåtlig vördnad:

Stockholm den 20 Maj 1885.
